

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33956
Nom	Nutrició infantil
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1205 - Grau Nutr.Hum.Diet.	Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1205 - Grau Nutr.Hum.Diet.	36 - Nutrició infantil	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
CODOÑER FRANCH, PILAR	290 - Pediatria, Obstetrícia i Ginecologia
ROMAN ORTIZ, MARIA ELENA	290 - Pediatria, Obstetrícia i Ginecologia
TORTAJADA GIRBES, MIGUEL	290 - Pediatria, Obstetrícia i Ginecologia

RESUM

Esta assignatura té com a finalitats principals:

-Adquirir els coneixements bàsics sobre nutrició en les diferents edats pediàtriques (lactant, preescolar, escolar i adolescent) en la salut concedint especial atenció la forma de prevenció eficaç de les malalties nutricionals cròniques.

-Conèixer les malalties pediàtriques que comporten major risc nutricional.

-Conèixer els principis i maneig pràctic de la nutrició enteral i parenteral pediàtriques

-Formar els estudiants de forma transversal en tots els temes amb la integració de les tres dimensions del desenvolupament sostenible: l'econòmica, la social i l'ambiental, prioritzant la lluita contra la pobresa i la fam, amb un fort ancoratge en la defensa dels drets humans, la igualtat de gènere i l'apoderament de les dones, al costat de l'eliminació de patrons de consum insostenibles.

CONEXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Els establits en el pla

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENTATGE (RD 822/2021)

1205 - Grau Nutr.Hum.Diet.

- Conèixer les característiques fisiològiques, psicològiques, socials i culturals de la infància.
- Conèixer les necessitats i les recomanacions nutricionals en la infància.
- Conèixer les distintes possibilitats de nutrició en els lactants.
- Avaluar el nivell de desenvolupament i l'estat nutricional en la infància.
- Elaborar dietes adequades per a les malalties relacionades amb la nutrició dels lactants.
- Actuar a nivell de l'educació nutricional per a la prevenció de futures patologies relacionades amb la nutrició.
- Avaluar i dissenyar menús escolars.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

Els resultats del aprenentatge seran la conseqüència d'aconseguir les competències descrites en l'apartat anterior

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Importància de la nutrició infantil. Trastorns nutricionals a curt i a llarg termini. Perspectiva de la nutrició infantil segons àrees geogràfiques. Funcions del dietista en pediatria

Destacar la rellevància de la nutrició infantil en la salut humana a curt i a llarg termini. Plantejar les diferents perspectives nutricionals en el món.

Analitzar les funcions del dietista en la promoció de la salut i en la prevenció i tractament de malalties nutricionals pediàtriques

2. Bases biològiques de la Pediatria: creixement i desenvolupament

Explicar les característiques biològiques de les edats pediàtriques que justifiquen els seus requeriments nutricionals específics. Es fa especial èmfasi en els canvis en la velocitat de creixement i en la composició corporal

3. Requeriments nutritius en la infància

S'inclouen les funcions de la nutrició en el xiquet i diferències amb les de l'adult. S'especifiquen els components del gasto energètic i necessitats calòriques diàries. S'establixen les necessitats en macro i micronutrients segons l'edat.

4. Alimentació del lactant: lactància natural i artificial

Es detalla els avantatges de la lactància natural, la composició de la llet materna i les recomanacions per a la composició de les fórmules infantils

5. Alimentació del lactant: alimentació complementària

Es detalla la definició i edat d'introducció de l'alimentació complementària. S'establix el calendari d'incorporació d'aliments

6. Alimentació del xiquet preterme i de baix pes

S'especifica els conceptes de naixement preterme i xiquets de bolquers de baix pes. S'especifiquen necessitats nutricionals segons edat. S'expliquen els principals trastorns nutricionals

7. Alimentació del preescolar i escolar

S'expliquen els fonaments per a establir les necessitats nutritives d'estes edats i les principals recomanacions dietètiques

8. Alimentació de l'adolescent. Nutrició i esport. Trastorns de la conducta alimentària: anorèxia, bulímia

S'expliquen els fonaments per a establir les necessitats nutritives d'estes edats i les principals recomanacions dietètiques. Inclouen els principals hàbits de risc i els avantatges de la pràctica esportiva. S'expliquen els principals trastorns de conducta de l'adolescent, els criteris diagnòstics, manifestacions, prevenció i tractament

9. Errors congènits del metabolisme.

En estos temes s'explica la sistemàtica general de detecció dels principals errors congènits del metabolisme i el seu tractament general i específic

10. Malnutrició caloricoproteica

S'expliquen les formes primàries i secundàries de malnutrició infantil, etiologia, fisiopatologia i principis del tractament

11. Trastorns nutritius específics: vitamines i oligoelements. Trastorns del metabolisme calci-fosfòric

S'expliquen els principals trastorns nutritius específics en el xiquet en vitamines, minerals i oligoelements. Factors de risc, formes de prevenció i de tractament. Es detalla el metabolisme calci-fosfòric en el xiquet, el procés d'adquisició del contingut mineral ossi i factors nutritius implicats

12. Necessitats hídriques. Implicació de l'aigua en diverses patologies. Trastorns hidroelectrolítics

S'explica el metabolisme hídric en les distintes edats pediàtriques, el càlcul de les necessitats aigua i ions i les modificacions en circumstàncies especials

13. Obesitat infantil

Destacar la prevalença de la sobrecàrrega i l'obesitat infantil en el nostre medi detallant els principals factors de risc. Valoració clínica i antropomètrica. Principals comorbiditats en l'edat pediàtrica. Principis de la prevenció i tractament

14. Alimentació del diabètic

S'explica les formes de diabetis infantil, la seua presentació clínica i maneig dietètic destacant la importància d'assegurar el creixement i desenvolupament

15. Nutrició en les cardiopaties congènites

S'expliquen els tipus de cardiopatia congènita i els riscos nutricionals de les principals cardiopaties. Es plantegen les cures en les aportacions hídriques i principis del tractament nutricional (recomanacions dietètiques i nutrició enteral).

16. Fibrosi quística

S'expliquen els criteris diagnòstics, mecanismes de desnutrició i tractament nutricional (vitamines liposolubles, recomanacions dietètiques i nutrició enteral) així com l'ocupació de tractament substitutiu amb enzims pancreàtics

17. Nutrició en les nefropaties

S'expliquen les principals nefropaties del xiquet i els seus riscos nutricionals. Es plantegen les cures en les aportacions hídriques i principis del tractament nutricional (recomanacions dietètiques i nutrició enteral).

18. Nutrició del xiquet amb encefalopatia.

S'expliquen les principals encefalopaties infantils i els seus riscos nutricionals. Criteris de paràlisi cerebral infantil. Es plantegen les cures nutricionals: recomanacions dietètiques, modificació textura d'aliments i nutrició enteral (indicacions de gastrostomia).

19. Nutrició en el xiquet oncològic.

S'expliquen les principals malalties oncològiques infantils i els seus riscos nutricionals. S'inclou la valoració nutricional i les recomanacions dietètiques, així com les indicacions i modalitats de nutrició enteral

20. Rehidratació i realimentació en la diarrea aguda

Es planteja la freqüència de diarrea en la infància i les seues conseqüències nutricionals. S'expliquen els avantatges de la rehidratació oral i realimentació precoç amb aliments complets

21. Intolerància a la lactosa i a la proteïna de la llet de vaca

Destacar les característiques clíniques de la intolerància a la lactosa i a la proteïna de la llet de vaca. Saber elaborar dietes exemptes d'estos nutrients

22. Alimentació en el xiquet celíac.

Definició de celiaquia i criteris diagnòstics. Seguiment nutricional. Elaboració de dieta sense gluten en les diferents edats pediàtriques

23. Alimentació en les dislipèmies

Explicar els principals trastorns lipídics en xiquets i les seues conseqüències. Principals recomanacions dietètiques

24. Prevenció en la infància de malalties nutricionals cròniques de l'adult

S'expliquen les malalties cròniques nutricionals més freqüents: obesitat, arterioesclerosi, hipertensió arterial, osteoporosi, càncer, etc. Destacar la rellevància de l'establiment d'hàbits saludables en la infància en la prevenció de malalties cròniques

25. Nutrició artificial: concepte, tipus i indicacions. Nutrició enteral i parenteral

En estos 3 temes s'explica el concepte de nutrició artificial, els seus tipus i indicacions. Avantatges de la nutrició enteral versus parenteral. Realització pràctica de la nutrició enteral: sondes, gastrostomia, fórmules i tècniques d'infusió. Plantejament general de la nutrició parenteral

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Pràctiques en aula informàtica	8,00	100
Seminaris	2,00	100
Tutories reglades	2,00	100
Elaboració de treballs en grup	13,50	0
Estudi i treball autònom	10,00	0
Lectures de material complementari	2,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00	0
Preparació de classes de teoria	10,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	12,00	0
Resolució de casos pràctics	10,00	0
TOTAL	109,50	

METODOLOGIA DOCENT

Classes teòriques

Seminaris amb casos clínics

Aula informàtica: enquesta dietètica, busca de recursos informàtics, etc.

Tutories

Treball individual i en grup

Incorporació dels continguts teòrics actualitzats en l'aula virtual (<http://aulavirtual.uv.es/>).

AVALUACIÓ

AVALUACIÓ:

a) Realització de prova ESCRITA tipus TEST amb resposta múltiple, que garanteixi el coneixement i comprensió dels continguts mínims teòrics establerts per a la matèria (60% de l'avaluació global).

L'examen constarà de 50 preguntes de tipus test amb 5 resposta de les quals només 1 és vàlida. Les negatives no descompten. Apte = 25 preguntes encertades

A la segona convocatòria l'examen constarà de 10 preguntes curtes (apte = 5 punts)

b) Avaluació contínua (30% de l'avaluació global) que consisteix en l'elaboració i desenvolupament d'un supòsit pràctic, contactant amb el professorat per al seu seguiment.

c) Avaluació de la participació en seminaris coordinats (10% de l'avaluació global) **IMPORTANT!!!** aquesta puntuació es sumarà UN COP SUPERADA LA PROVA ESCRITA

Es guardaran la assistència a pràctiques i les notes de l'avaluació contínua i dels seminaris d'una convocatòria a una altra, en el cas que els alumnes no s'hagin presentat a la primera convocatòria i al dels alumnes que repeteixen curs.

La ASSISTÈNCIA a seminaris i tutories és obligatòria.

Avaluació final = nota de l'examen (màxim 6 punts) + nota d'avaluació contínua (màxim 3 punts) + nota de seminaris (màxim 1 punt)

La còpia o plagi manifest de qualsevol tasca de l'avaluació suposarà la impossibilitat de superar l'assignatura, sotmetent-se seguidament als procediments disciplinaris oportuns. S'ha de tenir en compte que, d'acord amb l'article 13. d) de l'Estatut de l'Estudiant Universitari (RD 1791/2010, de 30 de desembre), és deure un estudiant abstenir-se en la utilització o cooperació en procediments fraudulents en les proves d'avaluació, en els treballs que es realitzen o en documents oficials de la universitat.

Davant pràctiques fraudulentes es procedirà segons allò establert pel "**Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes a la Universitat de València**" (ACGUV 123/2020):

<https://www.uv.es/sgeneral/Protocols/C83.pdf>

REFERÈNCIES

Bàsiques

- - TRATADO DE NUTRICION (5 TOMOS) (3ª ED). Ángel Gil Hernández 2017. Editorial Médica Panamericana. ISBN: 9788491101956.
- Libro Blanco de la nutrición Infantil en España. Cátedra Ordesa de la Universidad de Zaragoza, AEP, CGCOP y FEN, 2015. Prensas de la Universidad de Zaragoza. ISBN 9788416515240-
- Niños bien alimentados: Menús saludables y nutritivos (Alimentación infantil) - Pedro Frontera Izquierdo, María del Mar Dolores Gimeno Frontera (Eds). 2015. Editorial Síntesis 2015 ISBN: 849077157X ISBN-13: 9788490771570
- Nutrición en Pediatría. Bases para la práctica clínica en niños sanos y enfermos. Débora Setton , Adriana Fernández (Eds). Editorial Médica Panamericana 2014. ISBN: 9789500603102
- Errores en nutrición infantil. Carlos Sierra Salinas (Ed.) 2014. Editorial Ergon ISBN: 978-84-15950-15-8.

Complementàries

- <http://www.programapipo.com>
- <http://www.who.int/childgrowth/es/>
- <http://www.aesan.msc.es/AESAN/web/nutricion/nutricion.shtml>
- <http://www.naos.aesan.msps.es/csyp/piramide/>